

EVROPSKA KOMISIJA
GENERALNI DIREKTORAT ZA ZDRAVJE IN VARNOST HRANE

Presoje in analize na področju zdravja in hrane

REFERENČNA ŠTEVILKA: DG(SANTE)/2018-6568- RS

**IZVLEČEK IZ POROČILA GENERALNEGA DIREKTORATA ZA ZDRAVJE IN VARNOST HRANE
PREGLEDNO POROČILO O VRSTI MISIJ ZA UGOTAVLJANJE DEJSTEV O IZVAJANJU PRAVIL O
AKVAKULTURI ŠKOLJK, KI SO BILE IZVEDENE V LETU 2018**

***OPOMBA: TO JE PREVOD POVZETKA DELA IZVIRNEGA POROČILA O PRESOJI (REF. ŠT. DG(SANTE)/2018-6568).
NAMENJEN JE KOT POMOČ OBISKOVALCEM TEGA SPLETNEGA MESTA, VENDAR NIMA URADNEGA STATUSA. VEDNO SE JE
TREBA SKLICEVATI NA CELOTNO BESEDILO IZVIRNEGA POROČILA.***

POVZETEK

V tem poročilu so opisani rezultati vrste misij za ugotavljanje dejstev, ki so bile izvedene v štirih državah članicah (v Franciji, Italiji, Španiji in na Irskem) med januarjem in aprilom 2018 kot del objavljenega programa presoje Generalnega direktorata za zdravje in varnost hrane. V navedenih državah članicah se proizvede zelo velik delež letne proizvodnje školjk v Evropski uniji (EU).

V EU je akvakultura pomembna gospodarska dejavnost v številnih obalnih in celinskih regijah, ki je v zadnjih letih stabilna. Cilj trenutne reforme skupne ribiške politike je med drugim v celoti razviti potencial akvakulture EU v skladu s cilji strategije Evropa 2020, ki so trajnost, prehranska varnost, rast in zaposlovanje.

Poročilo ocenjuje trenutno izvajanje zakonodaje EU in možnosti za izboljšanje, kar zadeva ustrezne ukrepe za preprečevanje, spremljanje in obvladovanje bolezni školjk za olajševanje varnih premikov v vodah EU. Analiza ugotovitev in sklepov naj bi bila trdna osnova za opredelitev, kaj deluje oziroma ne deluje pri izvajanju nadzora in zakonodaje na tem področju, ter bo poleg tega olajšala opredelitev področij, ki bi lahko imela koristi od poenostavitve in večje prožnosti, zlasti za mala in srednja podjetja.

V poročilu je ugotovljeno, da številni pristojni organi v glavnih državah članicah proizvajalkah ne izpolnjujejo potrebnih operativnih meril za zagotavljanje učinkovitega uradnega nadzora. Na njihovo sposobnost odkrivanja zdravstvenih težav med uradnimi pregledi vpliva zlasti pomanjkanje strokovnega znanja.

Večina držav članic proizvajalk školjk ne izvaja številnih osnovnih zahtev zakonodaje EU, zato organi nimajo pregleda nad zdravstvenim stanjem njihovega sektorja akvakulture školjk. Nekatere od navedenih držav za ta sektor niso oblikovale jasne politike zdravja živali. Navedeni dejavniki v določeni meri vplivajo na razvoj sektorja akvakulture školjk in v kombinaciji z velikim številom premikov živih živali predstavljajo tveganje za proizvodnjo v EU.

Uspeh sistemov nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja je odvisen od tega, ali vse zadevne države članice izvajajo vse ustrezne elemente zakonodaje. Ker se to ne dogaja, države članice, ki na tem področju delujejo v skladu s pravom EU, ne morejo zaščititi svojih proizvajalcev pred boleznimi iz drugih držav.

Razlogov, zakaj pristojni organi niso naklonjeni izvajanju ukrepov po odkritju povzročitelja bolezni, je več. Med njimi so gospodarski učinek omejitve trgovanja, pomanjkanje preizkušeno učinkovitih ukrepov za izkoreninjanje in negotovost glede izboljšanja zdravstvenega stanja živali. Porajajoče se (bakterijske in virusne) bolezni imajo na zdravje školjk večji takojšnji učinek kot (neeksotične) bolezni, navedene na seznamu, zlasti kar zadeva pacifiške ostrige. To kaže na potrebo po pregledu trenutnega seznama obvezno prijavljivih bolezni.

V tem poročilu so z namenom izmenjave z vsemi akterji sektorja akvakulture školjk izpostavljene številne dobre prakse, poleg tega pa so v njem navedeni tudi predvideni prihodnji ukrepi Komisije.